

Спільна заява

щодо захисту харчування матері та дитини в умовах конфлікту в Україні та кризи біженців

Версія 1: 8 березня 2022 року

ЮНІСЕФ, Глобальний кластер з питань харчування та Партнери закликають УСІХ, хто бере участь у реагуванні на кризу через військовий конфлікт в Україні, захищати, заохочувати та підтримувати вигодовування та догляд за немовлятами, дітьми раннього віку та особами, що їх доглядають. Це має вирішальне значення для підтримки виживання, росту та розвитку дитини, а також для запобігання недоїдання, хвороб і смерті.

Ця спільна заява була опублікована, щоб допомогти забезпечити негайні, скоординовані, багатосекторальні дії щодо вигодовування немовлят та дітей раннього віку (ВНДРВ).

Прогнозується, що розширення конфлікту поглибить і збільшить гуманітарні потреби мільйонів українців. Біженці, сім'ї, переміщені в межах України, а також ті, хто постраждав від конфлікту за місцем свого проживання, ймовірно, перебувають у надзвичайно складній ситуації, що супроводжується високим рівнем стресу та невизначеності, дефіцитом їжі, антисанітарією, ризиком інфекційних захворювань та значними загрозами безпеки.

Рекомендовані в усьому світі практики вигодовування немовлят та дітей раннього віку

- 1. Ранній початок грудного вигодовування** (прикладення дитини до грудей протягом години після народження)
- 2. Виключне грудне вигодовування** протягом перших 6 місяців життя (жодної іншої їжі або рідини, крім грудного молока, навіть води, якщо немає медичних показань)
- 3. Введення належного, безпечного та поживного прикорму** з 6-місячного віку; і
- 4. Продовження грудного вигодовування** до досягнення дитиною віку двох років і більше.

Під час усіх надзвичайних ситуацій найвищому ризику захворіти та загинути піддаються наймолодші діти. Особливо вразливі немовлята, які не перебувають на грудному вигодовуванні, оскільки порушується нормальне середовище для доступу до дитячих сумішей та їх приготуванню з дотриманням гігієнічних норм. Ця проблема актуальна для України, де рівень виключного грудного вигодовування низький, а високий відсоток немовлят частково або повністю залежать від дитячих сумішей.

Слід розглянути заходи для підтримки матерів, осіб, які здійснюють догляд за немовлятами, та їхніх дітей:

- 1. Підтримуйте матерів в ініціюванні та продовженні грудного вигодовування** як пріоритетного, щоб допомогти захистити їх здоров'я та благополуччя та здоров'я їхніх немовлят. Незважаючи на те, що стрес може тимчасово перешкоджати виділенню грудного молока у деяких жінок, він навряд чи пригнічує вироблення грудного молока, якщо матері і немовлята залишаються разом і отримують підтримку в ініціюванні та продовженні частого грудного вигодовування. Ця підтримка передбачає практичну допомогу в питаннях прикладання та розташування малюка для грудного вигодовування, зміцнення впевненості в собі, полегшення контакту «шкіра до шкіри» та спільного перебування матері і немовля (наприклад, надання дитячих візочків/слінгів). Рекомендується звертатися до існуючих організацій підтримки грудного вигодовування та окремих спеціалістів з лактації з України та сусідніх країн.

2. **Підтримуйте та захищайте потреби в харчуванні немовлят і дітей раннього віку, які не знаходяться на грудному вигодовуванні, і мінімізуйте ризики, яким вони піддаються.** Немовлята, які залежать виключно від дитячих сумішей, є дуже вразливими в конфліктних ситуаціях. Їх необхідно терміново виявити, оглянути та **надати пакет необхідної підтримки**, включаючи відповідний замітник грудного молока (порошкова суміш для немовлят або готова до використання суміш для немовлят), обладнання та інвентар для гігієнічного зберігання, приготування та годування з пляшечки, практичне навчання з гігієнічного приготування та зберігання, консультації з питань годування на вимогу та регулярне спостереження в центрах ЮНІСЕФ Blue Dot, Червоному Хресті та інших постачальників послуг. Матерів, які перебувають на змішаному вигодовуванні, слід заохочувати та підтримувати для збільшення кількості грудного молока та/або повернення до виключного грудного вигодовування.
3. Відповідно до постанови уряду України¹ **не закликайте, не підтримуйте, не приймайте та не розповсюджуйте пожертви заміників грудного молока, включаючи дитячі суміші, інші молочні продукти, комерційні продукти прикорму та обладнання для годування (наприклад, пляшечки, соски та молоковідсмоктувачі).** Необхідні замітники грудного молока повинні бути придбані (особою, що здійснює догляд, або закуплені ЮНІСЕФ) і надані як частина постійного пакету скоординованої допомоги на основі оцінених потреб і повинні відповідати вимогам Кодексу. Донорське жіноче молоко слід надсилати лише у разі потреби та за скоординованим втручанням державних/місцевих медичних органів чи агентств ООН, яке має включати функціональний холодовий ланцюг.
4. **Забезпечте доступність і безперервність поставок поживних, свіжих продуктів харчування та основних продуктів харчування для дітей, жінок і сімей.** У разі виявлення недоліків у місцевому доступі та наявності продуктів харчування, **полегшуйте доступ до належного, безпечного та поживного прикорму для дітей від 6 до 23 місяців**, дітей старшого віку, а також для осіб, які здійснюють догляд за ними, приділяючи особливу увагу вагітним жінкам та жінкам, які годують груддю.
5. **Забезпечте вагітним жінкам і жінкам, які годують груддю, та іншим особам, які доглядають за маленькими дітьми, першочерговий доступ до продуктів харчування та непродовольчих товарів, включаючи відповідний одяг, воду, захист, житло, психосоціальну підтримку та інші заходи для задоволення їхніх основних потреб.** Поміркуйте, як можна підтримати жінок, що перебувають у дорозі, щоб мінімізувати стрес під час подорожі. **У всіх пунктах обслуговування забезпечте безпечні та комфортні місця для годування та догляду за немовлятами.**
6. **Визначте немовлят, дітей та матерів групи високого ризику та задовольніть їхні потреби.** До них належать (але не обмежуються) немовлята з низькою вагою при народженні; діти, що недоїдають, у тому числі немовлята віком до 6 місяців; діти з обмеженими можливостями; з проблемами з годуванням; немовлята, заражені ВІЛ-інфекцією; діти-сироти; матері, які погано харчуються або важко хворіють; матері з травмами; випадки, коли матері розлучаються зі своїми дітьми.

Ми закликаємо Вас підвищити обізнаність своїх співробітників про зміст цієї заяви.

Для отримання додаткової інформації зв'яжіться з Анною Зіолковською, спеціалістом із харчування, Глобальний кластер з питань харчування. aziolkovska@unicef.org

Додаток 1: Джерела

- [IYCF-E infographic series | ENN \(enonline.net\)](#)
- [BMS-Procurement-Guidance-Final-June-2021.pdf \(unicef.org\)](#)
- [Breastfeeding-counselling-in-Emergencies-2021.pdf \(globalbreastfeedingcollective.org\)](#)
- [Community based infant and young child feeding | Global Breastfeeding Collective](#)
- [Breastfeeding in emergency situations | Global Breastfeeding Collective](#)
- [Call to Action: Breastfeeding Counselling in Emergencies](#)
- [Supportive Spaces for IYCF-E](#)
- https://www.nutritioncluster.net/Ukraine_Response_Programmatic_and_technical_response

¹ Недопущення розповсюдження штучних замінювачів грудного молока визначено наказом МОЗ України від 28.10.2011 року № 715 «Про подальше впровадження Розширеної ініціативи «Лікарня, доброзичлива до дитини» в Україні».